

SVIATOSTI .

1. KRST
2. BIRMOVANIE
3. SVIATOSŤ OLTÁRNA
4. POKÁNIE
5. POMAZANIE CHORÝCH
6. KŇAZSTVO
7. MANŽELSTVO

1. KRST

Krst je najdôležitejšia, úvodná sviatosť do kresťanského života. Podľa Biblie je krst veľmi dôležitou kresťanskou sviatosťou, bez ktorej človek nevojde do božieho kráľovstva. V novom zákone je veľmi často spomínaný. Hlavnými vysluhovateľmi krstu sú kňaz a biskup; v latinskej Cirkvi aj diakon. V prípade nevyhnutnosti môže krstiť každý. Podľa Biblie sa krstili len dospelí ľudia, ktorí uverili v Ježiša Krista; no tradíciu Cirkvi je krstiť aj malé deti, pretože v minulosti bola vysoká úmrtnosť detí. Krstí sa tak, že trojnásobne sa leje voda na hlavu krstenca, pričom sa hovorí formula: **(Meno), ja ťa krstím v mene Otca i Syna i Ducha Svätého**. Pri krste každého človeka sú potrební krstný rodičia, ktorí by mali byť katolíkmi. Ako bolo spomínané krst je veľmi dôležitá sviatosť, bez ktorej človek nevojde do nebam, až na špecifické aspekty: *krst túžby* (Sk 10,44-48; je u tých, ktorý zomreli ešte pred krstom, ale mali ho mať), *krst krvi* (je u tých, ktorý zomreli pre vieru a ešte nestihli byť pokrstený) a všetci ostatní katechumeni, ktorý sa pripravujú na krst. Krst má mnoho účinkov: zmýva dedičný hriech (každý sa s ním narodí), osobné hriechy i tresty za ne, dáva účasť na trojičnom Božom živote prostredníctvom posväcujúcej milosti, po smrti dáva nádej odpustenia hriechov, udeľuje božské čnosti a dary Ducha Svätého, pričom človeka do Cirkvi a spraví z neho kresťana. Prijatí krst je schopný každý, doposiaľ nepokrstený.

2. BIRMOVANIE

Sviatosť Birmovania je sviatosť kresťanskej dospelosti. V nej veriaci prijíma dary Ducha Svätého, ktorých je 7.

1. Múdrost', 2. Rozum, 3. Rada, 4. Vedomosť, 5. Sila, 6. Nábožnosť, 7. Bázeň Božia.

Birmovanec pri predstavení biskupovi povie svoje birmovné meno -

Birmovanec - „Timotej, Terézia“.

Biskup - M., prijmi znak daru Ducha Svätého. Pomaže birmovanca na čelo krížom.

Birmovance odpovie - Amen.

Biskup - Pokoj s tebou.

Birmovanec - I s Duchom Tvojím.

3. SVIATOSŤ OLTÁRNA

Svätá omša. Aké meno jej patrí?

Nie je jedno, aké slová, používame na označenie osôb alebo vecí. O tom by dokázali čosi povedať rodičia, ktorí si majú vybrať meno pre svoje deti. Veď ich tak budú volať celý život. Na označenie hostiny, ktorú Ježiš zorganizoval so svojimi apoštolmi v predvečer svojho umučenia, a ktorú od nich žiadal opakovať na jeho pamiatku, už bolo v histórii použitých mnoho označení. Pánova večera - takto ju nazýva apoštol Pavol v 1Kor 11,20. Je to večera, na ktorej je prítomný Pán. Lámanie chleba - takto ju označuje Lukáš v udalosti o Emauzských učeníkoch Lk 24,30-31. Ježiš vzal chlieb, lámal ho a dával svojim učeníkom... Pri lámaní chleba môžeme spoznať aj my Ježiša Krista zmŕtvychvstalého.

Eucharistia - takto o nej hovorí Lukáš i Pavol. Ježiš pri večeri vzal chlieb, vzdával vďaky - eucharistésas (od slova eucharistein - ďakovať) - Lk 22,19; 1 Kor 11,24. Eucharistiou vzdávame vďaky Bohu za všetky jeho dobrodenia, predovšetkým za smrť a zmŕtvychvstanie Ježiša Krista ako aj za dar Ducha Svätého. Najsvätejšia obeta - na jednej strane obetujeme Bohu chlieb a víno, plody zeme a práce ľudských rúk a na druhej strane sa Ježiš obetuje za nás. Ježiš za nás priniesol jeden krát raz navždy tú najväčšiu obeť, keď zomrel na križi za naše hriechy ako obetný Baránok. Okrem tejto obety niet inej v Novom Zákone. Táto má nekonečnú hodnotu, preto k nej nemožno už viac pridať. Omša je sprítomnením tejto jedinej Kristovej obete sviatosťným (nekrvavým spôsobom). Takto sa stávame účastníkmi na najväčšej udalosti našej spásy.

Ísť na omšu znamená ísť na návštevu. Hostiteľom je Ježiš vo svojom dome. Jeho dom je dom modlitby. Návšteva u priateľov má štyri etapy:

Prijatie hostí. Pozvaní prichádzajú a zazvonia na dvere. Domáci im otvoria, pozdravia sa, podajú si ruky, objímu sa, popýtajú sa jeden druhého ako sa im vedie, ako im slúži zdravie a zaželajú si všetko najlepšie.

Pri príchode do kostola pozdravíme sa navzájom s Ježišom v Bohostánku

Keď prichádza kňaz k oltáru slúžiť sv. omšu predstavuje Krista, ktorý bude za nás prinášať obeť, preto sa s ním pozdravíme tým že sa postavíme a zvitáme sa radostnou piesňou. Potom si zaželáme všetko najlepšie: Milosť nášho Pána Ježiša Krista, láska Boha Otca i spoločenstvo Ducha Svätého nech je s vami všetkými. I s duchom tvojím. Čo lepšie by sme si mohli zaželať?

Čas na rozhovor. Keď sme sa už zvitáli, hostiteľ nás uvedie do obývačky. Tam sa spolu porozprávame o všetkom možnom. Veď priatelia si majú toho vždy dosť čo povedať.

Po privítaní nasleduje Bohoslužba slova, kde nám Boh rozpráva o sebe, o tom, čo bolo, čo bude, o svojich plánoch s nami, o jeho vzťahu k nám...

My mu odpovedáme spevom i modlitbami

Ku stolu. Keď už sme sa dostatočne porozprávali, hostiteľ nás nezabudne ako sa patrí pohostiť. Zavolá nás ku stolu. Ješť a piť pri jednom stole znamená prejav priateľstva, stôl spája rodinu.

Ježiš nás nepozval len na rozhovor, pozval nás ku stolu. On povedal: Kto je moje telo a pije moju krv bude mať večný život. Prichádzať na návštevu a nezobrať si z toho, čo nám ponúkajú je urážkou hostiteľa. Ako sa my javíme na návšteve u Ježiša?

Rozlúčka. Hoci je nám spolu dobre, hoci si máme toho ešte veľa čo povedať, hoci pohostenie je výborné, treba sa pobrať znova domov. Veď aj zajtra je deň. A pozvanie stále platí. Tu sme vždy víťazi. Tak sa ešte raz pozdravíme, podáme si ruku, zaželáme si všetko dobré a poďakujeme sa hostiteľovi.

Aj omša má svoj koniec. No Ježiš nás pozýva, aby sme prišli aj inokedy.

Kňaz nám v jeho mene žela: Pán nech je s vami! Idte v mene Božom!

A my sa poďakujeme hostiteľovi: Bohu vďaka.

Skôr ako sa začne sv. omša, ozýva sa z veže zvonenie. Je to zvuk, ktorý sa ozýva z Božieho domu do celého okolia. Je to pozvánka. Boží hlas zhora sa rozlieha po mestách a dedinách, aby zhromaždil svoj ľud.

Sú rozličné spôsoby, ako Boh hovorí ku svojim deťom. Často hovorí cez stvorené veci. Často používa materiálne znaky. Jedným z nich je zvonenie. Kráľ usporiadal hostinu. Teraz na ňu pozýva hostí. Je však veľmi zdvorilý. Nikoho nenúti. Jednoducho pozýva. Diskrétno, nenásilne. Keď ich niekto zrána počuje, môže sa obrátiť na druhý bok a pokračovať v spánku. Ale Boh pozýva a čaká. Poďte ku mne všetci... ja vás občerstvím. Boh k nám hovorí jednoduchým zvonením. Je to pozvanie. Ak ho prijmeme, prehovorí k nám otvorene: svojimi slovami, milosťou, veľkými skutkami, nesmiernou mocou.

Ľudia sa často schádzajú. Vytvárajú tak rozličné skupiny a zoskupenia. Zídu sa v obchode a čakajú v rade na tovar. Zídu sa v autobuse, stoja či sedia jeden vedľa druhého a každý rozmýšľa nad svojimi vlastnými problémami. Aj v čakárni u lekára sa ľudia zídu... Ak prichádzame do kostola a nedokážeme sa pritom znieť so svojimi bratmi a sestrami, ak sa s nimi nedokážeme porozprávať ba ani len pozdraviť, ako si môžeme vytvoriť vzťah k Bohu? Ak nemilujeme tých bratov a sestry, ktorých vidíme okolo seba, ako môžeme milovať Boha, ktorého nevidíme?

Eucharistia

Čo je to Eucharistia? Je to večera, ktorú Pán slávil ako začiatok svojho utrpenia. Večera, ktorá sa stáva pre nás prítomnosťou. Ak to máme pochopiť, musíme uvážiť, čo sa stalo pri večeri Pána. Čo znamená, že sa táto hostina medzi nami stáva prítomnosťou? Čo urobil Pán, keď s apoštolmi slávil večeru? Odpoveďou je konštatovanie skutočnosti, že v túto hodinu Pán Ježiš prijal svoju smrť ako svoje odovzdanie sa Bohu. Prijal svoju smrť ako spásu sveta. Daroval sám seba ako daného na smrť a smrťou navráteného Bohu. Daroval sa ako večná zmluva spásy svojim učeníkom v udalosti a symbole hostiny.

Večera predstavuje predovšetkým spoločenstvo vernosti a lásky, ktoré sa stelesňuje v spoločnej účasti na chlebe a nápoji jedinej zeme, z ktorej majú všetci žiť. Ježiš sedel so svojimi učeníkmi, ktorí v neho verili, ktorí boli začiatkom jeho spoločenstva, naposledy pri večeri. Ježiš vedel, že musí ísť osamelý a opustený do najväčšej temnoty a smrti, ktorá stála pred ním. Jeho smrť je absolútne nepochopiteľné tajomstvo. Smrť žijúceho človeka a Boha, ktorého bytie je tak odlišné od nášho. On stojí už od počiatku v tajomnom uzrození s rozpadajúcou sa pomíňavosťou, s rozporom a oným „nič“, do ktorého sa snaží uniknúť vina. Smrť, ktorá je stelesnením viny. Smrť, ktorá je našim údelom. Smrť, ako náš jediný vlastný čin, ktorý nás, tak ako ho žijeme a trpíme, premáha ničujúcim spôsobom, v ktorom sa to najvlastnejšie stáva najcudzejším.

Túto smrť berie Ježiš na seba. Ide jej v ústrety. Dovolí, aby jeho život, ktorý je absolútna jednota a čistota, padol do priepasti pekelnéj nezmyselnosti, s ktorou On nemá úplne nič spoločného. On, nekonečné a účtyhodné tajomstvo poslušnosti a lásky, dokázal zostať aj v priepastnej prázdnote a osamelosti smrti v jednote s Bohom i s nami ľuďmi. On so smrťou prijíma aj všetko ostatné, čo ešte k mŕtvej a smrtiacej prázdnote patrí: tuposť srdc svojich učeníkov, ich nevera, bolesť, zrada, vylúčenie zo svojho ľudu, brutálna hlúposť politiky, ktorá ho zabíja, krach svojho poslania a životného diela. Chytá sa bezdnového kalicha svojho života. Dáva sa do jeho temnej priepasti. Nesie ho k ústam s plným súhlasom s tým, čo nazývame jeho utrpením, utrpením Syna človeka, umieraním do dôsledku. Toto prijatie neprijateľného, stotožnenie života so smrťou, objatie hriechu svätou poslušnou láskou, tento pád neuhasiteľného svetla do nekonečnej temnoty, to všetko sa deje v tichej a nenápadnej obyčajnosti ľudského života. Vedome a pohotovo sa stavia čelom k smrti a to je spása sveta. To je naša spása, súd, ktorý prináša milosť. Je to zjavenie našej skutočne strašnej zapletenosti do vlastnej viny a bezvýchodiskovosti, že sme prijatí a milovaní. Vo večeradle je stanovený počiatok spásneho utrpenia. Je to počiatok prijatia a vyhlásenia spasiteľných pašii. Toto prijatie je v geste a vo svätom love. Prejavuje sa tu zasvätenie sa reálnej smrti a čisté odovzdanie sa Otcovi v kultovom obetnom úkone.

Pán stojí pred svojimi učeníkmi ako ten, ktorý sa zasväcuje smrti. Chýba už len jedno, aby sa hmatateľne a vo svojej telesnosti účinne zjavilo to, že každý z nich už je skrze smrť Pána prijatý, a že to myslí skutočne a úplne konkrétne. Ďalej, že táto skutočnosť životodarnej smrti, ktorou je sám Pán, skutočne a pravdivo prenikne do bytostného vnútra každého z týchto učeníkov. Spoločenstvo, ktorým sú, ktoré majú a prejavujú vo večeri, siaha až k nesmiernym tajomstvám

bytia. Siahla tam, kde prebýva vína a smrť, súd a večná zodpovednosť, večné zatratenie i večná spása. Pán miení úplne jednoznačne a telesne obetovať sám seba v najtvrdšej realite svojho obetovaného bytia, seba ako Spasiteľa a Spásu, seba ako Smrť a Život. Preto hovorí: „Telo, ktoré sa vydáva, krv, ktorá sa prelieva“. Toto telo a krv dáva mocou svojho stvoriteľského slova. Toto slovo premieňa základy skutočnosti a mení našu každodennú skúsenosť v jednoduché zdanie. Preto ju môže zanechať v podobe chleba a vína, všedných znamení milujúcej jednoty, svojim učeníkom, aby vyšlo účinne najavo, že to všetko, t.j. On sám vo svojej pre nich obetovanej spásnej skutočnosti im skutočne patrí a chce preniknúť do stredu bytia každého z nich. Vezmite a jedzte, to je moje telo, pite, to je moja krv nového zákona, ktorá sa vylieva za všetkých. Učeníci berú a zároveň sú braní. Uchopujú uzmierujúcu moc Pánovej poslušnosti a lásky. Akceptujú Pánovu smrť, ktorá zo svojej hrôzyplnej prázdnoty rodí nový život. Objímajú Božiu lásku, ktorá zjednocuje nepochopiteľnú a stravujúcu sviatosť, a to nie ničivo, ale spásonosne. Sú objatí láskou, ktorá ich vzájomne zjednocuje, a to aj tam, kde každý vo svojej konečnej osamotenosti v bolestiach umiera. Zatiaľ čo požívajú súd Božieho milosrdenstva, predprijmávajú večnú hostinu, ktorá sa stáva večnou hostinou vykúpených, nie v pozemských znakoch, ale v dokonalosti zjavenej Božej slávy. Keď takto jedia, očakávajú deň, v ktorý Pán „znova príde“ a bude tu úplne. Slávia novú večnú zmluvu, ktorá je im daná darom. Slobodné prijatie tohto daru nimi samými sa im daruje v sile tohto chleba, ktorý ich zjednocuje k večnému životu s Pánom, ktorý je zmluvou medzi svetom a medzi nimi navzájom.

Cirkev naplňa Pánov ustanovujúci príkaz: toto robte (to, čo on sám urobil v noci, keď sa za nás vydal) na moju pamiatku. Cirkev robí, čo robil Pán so slovami, ktoré sám vyslovil, keď pod spôsobmi chleba a vína vydal učeníkom svoje telo a svoju krv, seba samého ako zálohu večného života. Cirkev slávi anamnézu, „pamiatku“ ustanovujúcu hostinu nového zákona. Keď svojim konaním napodobňuje to, čo sa vtedy stalo, nedochádza k opakovaniu vtedajšej skutočnosti. Nekoná sa znovu to, čo bolo vtedy, ale to, čo sa vtedy stalo, preniká k nám a do nášho času, dosahuje prítomnosť a spasiteľnú moc v našom vlastnom bytí.

Pán sa nám vydal práve ako pokrm k jedlu, ale podľa jeho vlastných slov to, čo nám podáva, je jeho telo a krv, aby sme ho v týmto spôsobom prijímali. Teda prijímané sa nestáva telom a krvou až vtedy, keď ho prijímame, ale vtedy, keď On hovorí, že toto je moje telo a moja krv. Preto môže byť ako pozemský, tak aj nebeský pokrm uchovaný pre večný život k požívaniu pre hladujúcich a svojim bytím nás vyzýva a napomína k prijatiu jeho tela a krvi. Tak sa telesná hostina lásky môže šíriť ďalej aj pre tých, ktorí nemohli byť fyzicky prítomní pri jej prvej príprave. Preto sa Cirkev po celý čas svojho trvania nedomnievala, že by jej bolo odoprené uchovávať konzekrovaný chlieb večného života uprostred veriacich, aby mohol slúžiť tiež mimo veľkej eucharistickej slávnosti obce aj jednotlivcom ako chlieb života. Cirkev bola vždy presvedčená, že človek sa účastní vždy obetnej hostiny obce, slávnosti Eucharistie. Pretože Cirkev vie, že v tejto uchováwanej sviatosti je Pán sám skutočne podľa svojich slov podstatne prítomný telom, krvou, dušou, svojim božstvom ako aj svojou ľudskosťou, preto Cirkev ho vždy v tejto sviatosti stále viacej uctieva ako svojho Pána, ako Slovo Otca, ktoré sa stalo telom. Preto sa mu klania a zahrňuje ho úctou a láskou, aká náleží len Spasiteľovi a Pánovi Cirkvi.

V Eucharistii je prítomný ten, ktorý v noci, keď bol zradený (zradený nami všetkými), miloval všetkých svojich až do krajnosti. Tu je premenená zem v premenenom tele Zmŕtvychvstalého, tu je počiatok slávneho dovŕšenia tejto zeme! Ber a jedz zálohu záchrany a slávy každého tela! Tu je ten, ktorý za nás, sám bez viny, vytrpel všetku priepastnosť našej viny, zatiaľ čo sa pre nás stal prekliatym, a ktorý nás prijal, miloval a uzdravil, pretože nás až na samé dno poznal. Tu je všetko: zmysel, bolesť a blaženosť nášho bytia. Skryté a prístupné len viere.

Účasť na najsvätejšej Eucharistii

Kto môže prijímať Eucharistiu?

Každý pokrstený, ktorému to právo nezakazuje, **môže byť pripustený** na sväté prijímanie. Aby sa najsvätejšia Eucharistia mohla vysluhovať deťom, vyžadujú sa od nich dostačujúce vedomosti a dôkladná príprava tak, aby primerane svojim schopnostiam chápali Kristovo tajomstvo a s vierou a nábožne mohli prijať Pánovo telo. Je povinnosťou predovšetkým rodičov a ich zástupcov, ako aj farára postarať sa, aby sa deti po dosiahnutí používania rozumu náležite pripravili a čo najskôr sa po predchádzajúcej sviatostnej spovedi posilňovali týmto božským pokrmom. Úlohou farára je aj dozerať, aby k svätému prijímaniu nepristupovali deti, ktoré nedosiahli používanie rozumu alebo ktoré nepovažuje za dostatočne pripravené. Deťom nachádzajúcim sa v nebezpečenstve smrti je možné vyslúžiť najsvätejšiu Eucharistiu, ak môžu rozoznať Kristovo telo od obyčajného pokrmu a prijímanie úctivo prijať.

Na sväté prijímanie **sa nesmú pripustiť**, teda nesmú prijímať Pánovo telo, exkomunikovaní a postihnutí interdiktom po jeho uložení alebo vyhlásení trestu a iní, ktorí tvrdošijne zotrávajú v zjavne ťažkom hriechu. Ďalej sa to týka tých kňazov, ktorí sú si vedomí ťažkého hriechu, bez predchádzajúcej sviatostnej spovede, nesmú sláviť omšu ani prijímať Pánovo telo, ak nie je na to vážny dôvod a niet príležitosti vyspovedať sa; v rovnakom prípade si musia byť vedomí, že sú povinní vzbudiť si úkon dokonalej ľútosti, ktorý zahŕňa predsavzatie, čo najskôr sa vyspovedať.

Ten, kto najsvätejšiu Eucharistiu už prijal, môže ju v ten istý deň prijať **po druhý raz** iba pri slávení Eucharistie (pri sv. omši), na ktorom sa zúčastňuje.

Povinnosť prijatia najsvätejšej Eucharistie

Každý veriaci po prvom prijatí najsvätejšej Eucharistie je povinný aspoň **raz do roka** pristúpiť k svätému prijímaniu. Toto prikázanie sa musí splniť vo veľkonočnom období, ak sa z oprávneného

dôvodu nesplní v priebehu roka v inom čase.

Podmienky prijatia najsvätejšej Eucharistie - sv. prijímanie

Aby sme mohli prijať a realizovať Pánovu výzvu: „Veru, veru, hovorím vám: Ak nebudete jesť telo Syna človeka piť jeho krv, nebudete mať v sebe život“, musíme sa na túto veľkú a svätú chvíľu pripraviť.

Apoštol Pavol, v rámci prípravy na prijatie Eucharistie hovorí k spytovaniu svedomia: „Kto by jedol chlieb alebo pil Pánov kalich nehodne, prevíní sa proti Pánovmu telu a krvi. Nech teda človek skúma sám seba, a tak je z toho chleba a pije z kalicha. Lebo kto je a pije a nerozoznáva telo, ten si je a pije odsúdenie“. **Kto si je vedomý ťažkého hriechu**, musí skôr, ako pristúpi k prijímaniu, prijať sviatosť zmierenia. Pred nesmiernou veľkosťou tejto sviatosti môže veriaci iba pokorne a s vrúcnou vierou opakovať stotnikove slová (Mt 8,8): „Pane, nie som hodný, aby si vošiel pod moju strechu, ale povedz iba slovo a duša mi ozdravie.“ V liturgii svätého Jána Zlatoústeho sa veriaci modlia v tom istom duchu: „Prijmi ma dnes, Boží Synu, za spoločníka na svojej tajomnej večeri, veď ja nezradím tajomstvo tvojim nepriateľom, ani ti nedám bozk ako Judáš, ale ako zločinec sa ti vyznávam: Pane, spomeň si na mňa, keď prídeš do svojho kráľovstva.“ K náležitej príprave veriaceho na prijatie tejto sviatosti patrí zachovanie pred prijatím Eucharistie hodinu hladovky - tzv. **eucharistický pôst**, t.j. zdržať sa požívania akéhokoľvek jedla a nápoja, okrem čistej pramenitej vody. Voda nenarušuje pôst od jedla a nápojov. Nemocní môžu podľa predpisu lekára prijať prepísané lieky. K náležitej príprave patrí aj vonkajší postoj (pohyb, odev), ktorý má vyjadrovať úctu, slávnostný ráz a radosť tejto chvíle, keď sa Kristus stáva našim hosťom. Cirkev ukladá veriacim **povinnosť, aby sa v nedeľu a na prikázané sviatky zúčastnili na svätej omši** a odporúča veriacim, aby po kňazovom prijímaní prijímali Pánovo telo z tej istej obety. Ináč ak neprijímajú, aby tak urobili aspoň raz do roka podľa možnosti vo veľkonočnom období, pripravení sviatosťou zmierenia. Cirkev odporúča veriacim, aby prijímali svätú Eucharistiu v nedeľu a na prikázané sviatky, alebo ešte častejšie, aj každý deň. Vďaka Kristovej sviatosťnej prítomnosti pod každým z oboch spôsobov možno prijímaním **iba pod spôsobom chleba** prijať celé ovocie milosti Eucharistie. Z pastoračných dôvodov sa v latinskom obrade táto forma prijímania právoplatne ustálila ako najbežnejšia. Plnšie zvýraznenie znaku svätého prijímania sa dosiahne prijímaním **pod obojím spôsobom**. Takáto forma prijímania je bežná vo východných obradoch.

Ovocie svätého prijímania

Prijatie Pána Ježiša v Eucharistii zanecháva v nás svoje konkrétne ovocie:

Prehľbuje naše zjednotenie s Kristom; obnovuje v nás stratené duchovné sily, posilňuje lásku, ktorá v každodennom živote má sklon slabnúť; táto oživená láska zotiera všedné hriechy. Rovnako nás robí schopnými pretrhnúť nezriadené lipnutie na stvoreníach a zakoreniť sa v nich; odlučuje nás od hriechu (Kristova krv sa vylieva na odpustenie hriechov - "tvojej krvi stačí kvapka jediná, aby všetomíra zmyla sa vina") - zotiera všedné hriechy a chráni pred budúci smrteľnými hriechmi; utvára Cirkev; spája všetkých veriacich s Kristom, a tak z nich vytvára jedno telo; zaväzuje voči chudobným - kresťania prinášali svoje dary pre chudobných v rámci obetných darov. Po slávení eucharistie sa v rámci hodov agapé delili o svoje jedlo; zjednocuje kresťanov - spravidla len tí kresťania, ktorí sú v spoločenstve s katolíckou cirkvou majú možnosť prijímať eucharistiu. Je záväzkom budúcej slávy; nemáme zjavnejší znak tejto veľkej nádeje, čiže nádeje na „nové nebo a novú zem, na ktorých prebýva spravodlivosť (2 Pt 3,13) ako Eucharistia; pomáha nám naplniť Ježišovu podmienku „dať prednosť Bohu pred ľuďmi a pominuteľnými vecami“.

Názov sviatosti je Eucharistia, lebo je vzdávaním vďaky Bohu. Slovo eucharistó znamená po grécky ďakujem (Lk 22,19; 1 Kor 11,14), podstatné meno eucharistia - ďakovanie. Pripomína nám židovské vďakyvzdávanie, ktorým si hlavne pri jedle pripomínali Božie diela: stvorenie, vykúpenie a posvätenie.

Pánova večera lebo ide o večeru, ktorú Pán slávil so svojimi učeníkmi v predvečer svojho umučenia. Chápe sa tiež ako anticipácia "Baránkovej svadobnej hostiny" v nebeskom Jeruzaleme.

Lámanie chleba, pretože tento obrad, ktorý bol pri židovskom stolovaní obvyklý, použil aj Ježiš, keď pri poslednej večeri požehnal a dával chlieb. Podľa toho ho učeníci spoznali aj po jeho zmŕtvychvstaní. Lámaním chleba nazývali svoje eucharistické zhromaždenia aj prví kresťania. Tým naznačovali, že všetci, ktorí jedia tento lánaný Kristov chlieb, dostávajú sa s ním do spoločenstva a tvoria s ním jedno telo.

Eucharistické zhromaždenie (po gr. synaxis), lebo Eucharistia sa slávila v zhromaždení veriacich, ktoré je viditeľným prejavom Cirkvi.

Pamiatka Pánovho umučenia a zmŕtvychvstania.

Svätá obeta, lebo sprítomňuje jedinou obetu Krista Spasiteľa a zahŕňa aj obetu Cirkvi; alebo tiež obeta svätej omše, "obeta chvály" (Hebr 13,15-16), duchovná obeta, čistá a svätá obeta, pretože završuje a presahuje všetky obety Starého zákona.

Svätá a Božská liturgia, pretože celá cirkevná liturgia má svoj stred a najpresnejšie vyjadrenie v slávení tejto sviatosti. V rovnakom zmysle sa nazýva aj slávením svätých tajomstiev.

Najsvätejšia sviatosť, lebo je sviatosťou všetkých sviatostí. Takto sa označujú aj eucharistické spôsoby uchovávané vo svätostánku. Sväté prijímanie po latinsky communio - spoločenstvo, pretože touto sviatosťou sa pripájame ku Kristovi, ktorý nás robí účastníkmi svojho Tela a Krvi, aby sme

tak vytvorili jedno telo;

Anjelský chlieb, chlieb z neba, liek nesmrteľnosti, viatikum (pokrm na cestu do večnosti) atď.

Svätá omša, po latinsky Sancta Missa (sväté rozoslanie) pretože liturgia, v ktorej sa uskutočňuje tajomstvo spásy, sa končí rozposlaním veriacich (missio), aby plnili Božiu vôľu vo svojom každodennom živote.

Reálna prítomnosť Krista v eucharistii

V Najsvätejšej sviatosti Eucharistie je obsiahnuté "opravdivo, skutočne a podstatne" telo a krv spolu s dušou a božstvom nášho Pána Ježiša Krista, a teda celý Kristus, Boh a človek.

Kristus je prítomný v eucharistii a to v každej jednotlivnej hostii, ako aj v častiach a to vždy celý. Rovnako je celý Kristus prítomný pod spôsobom vína. Táto prítomnosť celého Krista v každej čiastočke Eucharistie je prejavom jeho božskej všadeprítomnosti. Jedná sa o prítomnosť vzkrieseného, živého a osláveného Krista a nie jeho mŕtveho tela.

Transsubstanciácia

Konsekráciou chleba a vína sa uskutočňuje premena celej podstaty chleba na podstatu tela Krista, nášho Pána, a celej podstaty vína na podstatu jeho krvi. Túto premenu svätá katolícka Cirkev primerane a vhodne nazýva transsubstanciácia (prepodstatnenie - zmena podstaty vecí). Transsubstanciácia vyjadruje, že Kristus nevchádza do existujúceho chleba (ako hovoril Luther), ale že on na oltári v momente premenenia nahrádza chlieb svojim vlastným telom. Teda z pôvodného chleba už nezostáva nič. To, čo prijímame vo sv. prijímaní, teda nie je to, čo sme priniesli v obetných daroch na oltár. Kristovo telo vo chvíli premenenia berie na seba vonkajšiu podobu (spôsob) chleba. A tak musíme vyznať, že eucharistia je Chlieb z neba a ním je Kristus.

Matéria sviatosti

Matériou sviatosti je chlieb (pšeničná múka a voda bez akýchkoľvek iných prísad) v západnom obraze nekvasený, vo východnom kvasený a víno z plodu viniča, bez akýchkoľvek prídavkov cukru či konzervačných látok. Platnou materiálom je aj hroznový mušt (nealkoholický) bez akýchkoľvek pridaných látok. Počas slávania sa do vína pridáva kvapka vody.

Forma sviatosti

Formou sviatosti sú slová premenenia "vezmite a jedzte z neho všetci, toto je moje telo, ktoré sa obetuje za vás" ... "Vezmite a pite z neho všetci, toto je kalich mojej krvi, ktorá sa vylieva za vás i za všetkých na odpustenie hriechov. Toto robte na moju pamiatku."

Vysluhovateľ sviatosti

Vysluhovateľom sviatosti je iba kňaz (presbyter alebo biskup). Iba tam existuje sviatosť eucharistie, kde existuje sviatosť kňazstva. Všeobecné kňazstvo veriacich nemá moc konsekrovať eucharistiu.

Moment premenenia

Chlieb sa premieňa na Kristovo telo pri slovách premenenia, konkrétne na slovo: "toto je moje telo". Víno sa premieňa na Kristovu krv pri slovách premenenia, konkrétne na slovo: "toto je kalich mojej krvi"

Sv. prijímanie

Vezmite a jedzte z neho všetci! Baránkova svadobná hostina.

Uschovávanie eucharistie - kult Oltárnej sviatosti

Konsekrované hostie, ktoré neboli pri podaní v rámci sv. omše sa uschovávajú vo zvláštnej pozlátenej nádobke, ktorá sa nazýva cibórium. Cibórium s hostiami je uložené v bohostánku. Hostie sa uchovávajú z dvojakého dôvodu:

Aby boli k dispozícii na prijímanie mimo sv. omše (ak sa nekoná v ten deň), alebo pre chorých, ktorým sa prináša do domu.

Na poklonu.

Je vhodné, aby sa veriaci modlili v kostole, v ktorom je prítomný Pán Ježiš v eucharistii. Pri rozličných pobožnostiach sa Oltárna sviatosť vystavuje na poklonu na oltár v zvláštnej schránke, ktorá sa nazýva monštrancia. Úcta k Pánovi Ježišovi v eucharistii sa vzdáva aj tým, že si pred ním pokľakneme (napríklad pri príchode do kostola si pokľakneme smerom k bohostánku, taktiež vždy, keď prechádzame okolo vystavenej Oltárnej sviatosti, prípadne okolo bohostánku).

Zvláštnou formou úcty k eucharistii je uctievanie Ježišovho božského srdca. Obzvlášť rozšírené sú pobožnosti na prvý piatok v mesiaci. Dokedy pretrváva prítomnosť Krista v eucharistii Pán Ježiš je prítomný v eucharistii od momentu premenenia až dovtedy, kým pretrváva spôsob chleba a vína. Jeho prítomnosť teda zaniká vtedy, keď sa napríklad hostia, alebo zvyšné kvapky eucharistickej krvi rozpustia vo vode. Táto telesná eucharistická prítomnosť zaniká tiež krátko po jeho požití vo sv. prijímaní.

Sprítomnenie obety kríža

Eucharistia sprítomňuje, teda robí prítomnou Kristovu obeť kríža. Kristova obeť a obeť eucharistie sú jedna a tá istá obeť. Kristova obeť je sprítomnená vo chvíli, keď sa sviatosť oddeľuje telo od krvi, teda v momente druhej konsekrácie (víno na Kristovu krv).

Úmysel sv. omše - intencia

Svätá omša môže byť obetovaná na nejaký konkrétny úmysel, napr. za uzdravenie, obrátenie alebo spásu pre zosnulých a pod. Sv. Augustín hovorí: "Toto telo pochovajte hocikde. Nech vás starosť oň netrápi. Len o to vás prosím, aby ste na mňa pamätali pri Pánovom oltári, kdekoľvek keby ti to tak nahovárali zmysly, viera ti dáva pevnú istotu.

4. POKÁNIE.

Sviatosť pokánia je sviatosť Božieho milosrdenstva. Každý človek potrebuje Božie odpustenie a milosrdenstvo. To sa najkrajšie prejavuje vo svätej spovedi. Moc odpúšťať hriechy dostali apoštoli od Ježiša Krista, ktorý im povedal: Prijmite Ducha Svätého. Komu odpustíte, bude mu odpustené. Komu zadržíte, bude mu zadržané.

Apoštoli túto moc odovzávajú svojim nástupcom biskupom a ich pomocníkom kňazom.

Svätá spoveď je cesta k dosiahnutiu Božieho milosrdenstva iba za predpokladu, že človek úprimne ľutuje svoj hriech a už sa nechce k nemu vrátiť.

Vo svätej spovedi je potrebné, aby človek nič nezamlčal, neklamal a mal úprimnú ľútosť, ináč by sv. spoveď bola neplatná.

Sv. spoveď:

1. Prežehnanie sa a pozdrav - „Pochválený buď Ježiš Kristus.“
2. „Spovedám sa Pánu Bohu i Vám, Otče duchovný, že od poslednej spovede, ktorá bola pred ..., som spáchal(a) tieto hriechy.“
3. Vyznám svoje hriechy. (konkrétne rozpoviem všetky svoje hriechy)
4. Na konci vyznania poviem: „Na viac hriechov sa už nepamätám“.
5. Nasleduje poučenie kňaza, ktoré si vypočujem a úloha pokánia.
6. Ľútosť: „Pane Ježišu, Syn Boží, prosím Ťa, zmiluj sa nado mnou hriešnikom-(cou).“
7. Nasleduje rozhrešenie kňaza počas ktorého sa prežehnám (... a ja Ťa rozhrešujem od tvojich hriechov v mene Otca, I Syna I Ducha Svätého.)

Svätá spoveď má 5 častí:

1. Spytovanie svedomia
(porozmýšľam nad tým, aké hriechy som spravil od poslednej spovede.)
2. Vyznanie hriechov
(samotný úkon svätej spovede)
3. Ľútosť
(úprimne treba oľutovať každý hriech, ktorý som spáchal)
4. Predsavzatie
(treba sa pevne rozhodnúť, že sa v budúcnosti nevrátim k hriechu)
5. Zadosťučinenie
(splním úlohu, ktorú som dostal vo sv. spovedi - modlitba)

5. POMAZANIE CHORÝCH.

Táto sviatosť je určená pre vážne chorých veriacich a zomierajúcich, ktorí v nej dostávajú duchovnú pomoc od trpiaceho Krista, aby kríž bolestí, utrpenia a smrti statočne a s vierou niesli. Táto sviatosť sa môže udeliť viac krát, častejšie však raz za pol roka.

V nej kňaz po vyznaní viery chorým pomaže jeho čelo a ruky olejom chorých a hovorí slová, ktoré sú predpísané k vyslúženiu tejto sviatosti.

6. KŇAZSTVO

Pán Ježiš si vyvolil svojich pomocníkov k šíreniu Božieho kráľovstva na zemi. Nazval ich apoštolmi, ich nástupcov voláme biskupi. Biskup spravuje jemu zverené územie - diecézu. Pomáhajú mu kňazi. Boh si tajomným spôsobom volá mužov do tohto zasväteného stavu, aby mu slúžili ako pastieri ľudu. Kňazskou vysviackou muž dostáva moc premieňať chlieb a víno na Kristovo telo a krv a moc odpúšťať hriechy. Rímskokatolícka cirkev má podmienku kňazskej vysviacky celibát - stav bezženstva, aby sa kňaz mohol všetkými silami venovať službe Božiemu ľudu.

7. MANŽELSTVO.

Manželstvo je sviatosť lásky medzi mužom a ženou. Boh posväcuje lásku dvoch ľudí a sľubom lásky a vernosti na celý život sa stávajú dvaja ľudia pred Bohom manželia. Manželstvo uzatvorené v kostole je platné až do smrti a nikto nemá právo a moc takéto manželstvo rozviesť alebo zrušiť. Každý katolík je povinný uzatvoriť manželstvo v kostole. Iná forma uzatvorenia manželstva je pre katolíka neplatná (civilné).

Aby manželstvo bolo platné, musia obidva manželia prijať tieto vlastnosti manželstva:

1. Vernosť (výlučná a doživotná)
2. Nerozlučiteľnosť (manželstvo trvá do konca života)
3. Prijatie detí (otvorenosť pre prijatie života)

Pokiaľ by jeden z manželov alebo obaja neprijali čo i len jednu z týchto podmienok, uzatvárajú manželstvo neplatne.